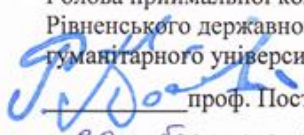

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету

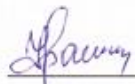
 проф. Постолювський Р. М.

« 29 » березня 2019 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З КОНКУРСНОГО ПРЕДМЕТА «УКРАЇНЬСКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА»
для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
на основі повної загальної середньої освіти**

Схвалено вченою радою факультету української філології
Протокол № 3 від 21 березня 2019 р.

Голова вченої ради
факультету української філології

доц. Кравець Д. В.

Укладачі: доц. Шульжук Н.В.
доц. Златів Л. М.
проф. Томчук Л. В.
доц. Антипчук Н. В.

Рівне – 2019

Програма вступного випробування з конкурсного предмета «Українська мова та література» для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти / Л. М. Златів, Н. В. Шульжук, Л. В. Томчук, Н. В. Антипчук. – Рівне : РДГУ, 2019. – 16 с.

Розробники:

Златів Л. М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри стилістики та культури української мови РДГУ;

Шульжук Н. В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри стилістики та культури української мови РДГУ;

Томчук Л. В., доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури;

Антипчук Н. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури.

Рецензент: **Дідук-Ступ'як Г. І.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови і методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Програма вступного іспиту з української мови та літератури для вступників для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти визначає вимоги до рівня сформованості у межах підготовки в закладі загальної середньої освіти та зміст основних предметних компетентностей, критерії оцінювання тестових завдань вступників та рекомендовану літературу.

Розглянуто на засіданні кафедри стилістики та культури української мови РДГУ (протокол № 3 від 14 березня 2019 р.) та на засіданні кафедри української літератури (протокол № 3 від 19 березня 2019 р.).

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	6
1. Українська мова	6
1.1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія	6
1.2. Лексикологія. Фразеологія	6
1.3. Будова слова. Словотвір	6
1.4. Морфологія	6
1.4.1. Іменник	6
1.4.2. Прикметник	7
1.4.3. Числівник	7
1.4.4. Займенник	7
1.4.5. Дієслово	7
1.4.6. Прислівник	7
1.4.7. Службові частини мови	7
1.4.8. Вигук	7
1.5. Синтаксис	7
1.5.1. Словосполучення	7
1.5.2. Речення	7
1.5.2.1. Просте двоскладне речення	7
1.5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні	8
1.5.2.3. Односкладні речення	8
1.5.2.4. Просте ускладнене речення	8
1.5.2.5. Складне речення	8
1.5.3. Способи відтворення чужого мовлення	8
1.6. Стилїстика	8
1.7. Розвиток мовлення	8
2. Українська література	9
2.1. Усна народна творчість	9
2.2. Давня українська література	9
2.3. Українська література кінця XVIII - початку XX столїття	9
2.4. Література XX столїття	9
2.5. Твори українських письменників-емїгрантів	9
2.6. Сучасний літературний процес	10
 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	 10-11
 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	 12-15
 ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	 15-17

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного випробування з конкурсного предмета «Українська мова та література» складено на основі програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 лютого 2016 р. № 77) та виходячи з цілей, вимог і змісту навчання учнів загальноосвітніх закладів з української мови та літератури, закладеному у Державному стандарті освіти.

Вступне випробування з конкурсного предмета «Українська мова та література» для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти має на меті перевірку рівня сформованості знань, умінь та навичок вступників із української мови та літератури.

Вимоги до підготовки вступника

Відповіді вступників повинні продемонструвати **знання про:**

- основні поняття з усіх розділів мовознавчої науки, що представлені в шкільній програмі з української мови;
- основні орфограми та орфографічні правила, принципи української орфографії і пунктуації;
- закони милозвучності української літературної мови;
- значущі частини слова (морфеми);
- основні способи словотворення та формотворення в українській мові;
- загальне значення самостійних частин мови, їх морфологічні ознаки, синтаксичну роль в реченні;
- граматичні ознаки іменника; способи творення імен по батькові;
- правила написання прикметникових відмінкових закінчень, способи творення і правила написання ступенів порівняння прикметників;
- особливості написання відмінкових форм числівників, складних числівників і відчислівникових складних слів, синтаксичні параметри числівника;
- правила написання дієслів та їх форм (дієприкметників і дієприслівників);
- особливості вживання в реченні безособових форм дієслова на *-но*, *-то*;
- способи творення дієслів, прислівників та похідних прийменників і сполучників;
- основні граматичні параметри службових частин мови;
- будову простого і складного речення, способи вираження головних і другорядних членів речення; функційно-стильове призначення однорідних, уточнювальних та відокремлених членів речення в синтаксичних конструкціях та умови їх відокремлення;
- складні випадки вживання розділових знаків у простому і складному реченнях;
- зміст літературних творів, передбачених програмою;
- особливості естетики бароко, романтизму, реалізму, модернізму, імпресіонізму, експресіонізму;
- визначення різних жанрів, тропів, риторичних фігур;
- напам'ять поетичні тексти, передбачені програмою;
- місце літературного тексту в контексті культурної епохи;
- основні теоретико-літературні поняття;
- відмінності між естетичними стилями і напрямками в літературі різних періодів;
- художні тексти та головні риси біографії письменників;
- місце й роль митця в літературному процесі.

Під час вступного випробування з української мови та літератури екзаменатори беруть до уваги рівень сформованості у вступників таких **умінь:**

- виконувати усі види лінгвістичних розборів, передбачених шкільною програмою з української мови;
- доречно використовувати в мовленні слова власне українські та іншомовні;
- правильно переносити слова з рядка в рядок;
- правильно писати слова й пояснювати їх написання відповідно до вивчених орфограм;
- правильно вимовляти складні і складноскорочені слова, писати їх відповідно до орфографічних правил;

- правильно поєднувати числівники з іменниками;
- помічати й виправляти граматичні помилки та стилістичні недоліки у вживанні самостійних і службових частин мови;
- розпізнавати вивчені орфограми та застосовувати відповідні правила щодо правопису дієслова і прислівника, службових частин мови, правильно їх уживати в мовленні;
- правильно наголошувати дієслова, дієслівні форми, прислівники, похідні службові частини мови;
- конструювати, моделювати і трансформувати речення, до складу яких входять ускладнювальні компоненти (звертання, однорідні, відокремлені або уточнювальні члени речення, вставні конструкції);
- практично володіти орфоепічними, орфографічними, пунктуаційними та граматико-стилістичними нормами української літературної мови;
- доречно використовувати в мовленні речення зі звертаннями, вставними словами, однорідними й відокремленими членами;
- будувати висловлювання відповідно до комунікативного завдання, використовуючи виражальні можливості простих і складних речень;
- здійснювати редагування текстів різних стилів та жанрів відповідно до норм сучасної української літературної мови;
- аналізувати тематику, проблематику, особливості сюжету художніх текстів;
- визначати віршові розміри, характер строф, римування поезій;
- аналізувати і зіставляти літературознавчі факти, погляди, версії щодо проблемних питань;
- коментувати особливості роду і жанру літературних творів;
- орієнтуватися в естетичних стилях і напрямках;
- аналізувати художній твір у контексті культурних зв'язків періоду;
- визначати жанр, сюжет, композицію, образну систему творів;
- узагальнювати здобуті знання про твір, характеризуючи особливості конкретної літературної епохи в цілому;
- визначати в літературному творі тропи : епітет, порівняння, метафору, алегорію, гіперболу;
- розрізняти види й жанри усної творчості.

У результаті вивчення української мови в загальноосвітньому навчальному закладі у вступника має бути сформовано:

- чітке усвідомлення виняткової ролі державної мови в суспільному й особистісному розвитку кожного громадянина й потреби належною мірою оволодіти нею; розуміння необхідності збереження й подальшого її розвитку як культурного надбання попередніх поколінь українського народу;
- стійкий пізнавальний інтерес до української мови як до культурного й національного феномена;
- цілісний світогляд, розуміння сенсу життя як важливої умови для удосконалення власної мовленнєвої здатності;
- потреба дотримання загальнолюдських моральних норм як необхідної передумови уникнення конфліктних ситуацій та оптимального розв'язання їх за допомогою вербальних засобів; уміння вести діалог, висловлювати власні думки й переконливо аргументувати їх.

Порядок проведення вступного випробування

Допуск вступників до вступного випробування здійснюється за умови наявності аркуша результатів вступних випробувань та документа, який засвідчує особу (паспорт, приписне свідоцтво тощо).

Вступне випробування проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ.

Вступник отримує тільки один комплект тестових екзаменаційних завдань; заміна завдань не дозволяється.

Вступник має право звернутися до екзаменаторів із проханням щодо уточнення умов завдань.

Запис відповіді на екзаменаційні тестові завдання здійснюється у бланку відповідей, під якою ставиться підпис вступника та членів екзаменаційної комісії.

Вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються. За наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного вступного випробування із дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань.

Перескладання вступних випробувань не дозволяється.

Оцінювання відповіді вступників на вступному випробуванні здійснюється членами предметної комісії, призначеної згідно з наказом ректора, за шкалою оцінок від 1 до 200 балів. Підставою для формування оцінки є правильність, логічність, глибина відповіді, уміння аналізувати проблеми, які стосуються змісту відповіді, виробляти самостійні оцінки та рішення щодо розв'язання таких проблем.

Час, відведений на виконання тестових завдань, – 180 хвилин (встановлюється комісією відповідно до нормативів ЗНО).

Тест з української мови та літератури складається із завдань трьох рівнів: завдань із вибором однієї правильної відповіді, завдань на встановлення відповідності («логічні пари»), завдань відкритої форми. Загальна кількість завдань тесту з української мови та літератури – 58, максимальна кількість тестових балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання, – 104.

Рейтингова оцінка визначається за 200-бальною шкалою.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. УКРАЇНСЬКА МОВА

1.1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія

Алфавіт. Наголос. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування *у-в*, *і-й*. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Сполучення *йо*, *ьо*. Правила вживання знака м'якшення. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних звуків. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис *н* та *nn* у прикметниках і дієприкметниках, *не* з різними частинами мови.

1.2. Лексикологія. Фразеологія

Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми.

1.3. Будова слова. Словотвір

Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова.

1.4. Морфологія

1.4.1. Іменник. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінки іменників. Невідмінювані іменники в українській мові. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок (у власних чоловічих та жіночих іменах).

1.4.2. Прикметник. Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників (вищий і найвищий), способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників.

1.4.3. Числівник. Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.

1.4.4. Займенник. Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

1.4.5. Дієслово. Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, безособові форми на *-но*, *-то*). Безособові дієслова. Способи дієслова (дійсний, умовний, наказовий). Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на *-но*, *-то*.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.

1.4.6. Прислівник. Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на *-о*, *-е*, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і з дефісом та сполучень прислівникового типу.

1.4.7. Службові частини мови

Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови.

Частка як службова частина мови. Правопис часток.

1.4.8. Вигук

Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

1.5. Синтаксис

1.5.1. Словосполучення. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення.

1.5.2. Речення. Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю засобів ускладнення (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

1.5.2.1. Просте двоскладне речення. Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком.

1.5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення (узгоджене й неузгоджене). Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи

обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот.

1.5.2.3. Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).

1.5.2.4. Просте ускладнене речення. Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.

1.5.2.5. Складне речення. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Складносурядне речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них.

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в них.

1.5.3. Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

1.6. Стилїстика

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

1.7. Розвиток мовлення

Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.

2. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

2.1. Усна народна творчість. Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових пісень. Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то Хміль». Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри», «За світ встали козаченьки». Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку». Балада «Ой летіла стріла»

2.2. Давня українська література (X – XVIII століття). «Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги). Тема, ідея, мотив твору.

«Слово о полку Ігоревім» як пам'ятка красного письменства. Сюжет і композиція твору.

Григорій Сковорода. De «libertate», «Всякому місту – звичай і права», «Бджола та Шершень», афоризми.

2.3. Українська література кінця XVIII - початку XX століття.

Іван Котляревський. Бурлескно-травестійна поема «Енеїда». Види комічного: гумор, іронія, сатира, сарказм, гротеск, бурлеск, травестія. Драматургія («Наталка-Полтавка». «Москаль-чарівник»).

Григорія Квітка-Основ'яненко. «Маруся». Сентименталізм, романтизм, реалізм, їхні ознаки.

Петро Гулак-Артемівський. «Пан та Собака», «Рибалка», «Солопій та Хівря, або Горох при дорозі», «Справжня добрість».

Євген Гребінка. Байки «Віл», «Цап», «Лебідь і гуси», «Ведмежий суд», «Рибалка».

Тарас Шевченко. «Катерина», «Гайдамаки», «Кавказ», «Сон (У всякого своя доля...)», «І мертвим, і живим, і ненародженим...», «Заповіт»

Пантелеймон Куліш. «Чорна рада».

Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я».

Панас Мирний. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»).

Марко Кропивницький. «Дай серцю волю, заведе в неволю», «Глитай або ж Павук»

Михайло Старицький. «Талан»

Іван Тобілевич (Карпенко-Карий). «Мартин Боруля» «Безталанна», «Наймичка». «Сто тисяч»

Іван Франко. «Мойсей», «Гімн», «Чого являєшся мені у сні»

2.4. Література ХХ століття.

Михайло Коцюбинський. «Intermezzo», «Тіні забутих предків»

Леся Українка. «Contra spem spero», «Лісова пісня»

Творчість Ольги Кобилянської «Земля»

Степан Васильченко. «Мужицька арифметика», «Талант»

Архип Тесленко. «Страчене життя».

Микола Вороний. «Блакитна Панна»

Павло Тичина. «О, панно Інно», «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить...»

Максим Рильський. «Молюсь і вірю...»

Микола Хвильовий «Я (Романтика)»

Валеріан Підмогильний. «Місто»

Юрій Яновський. «Дитинство», «Чотири шаблі», «Вершники»

Олександр Довженко. «Україна в огні», «Зачарована Десна»

Андрій Малишко. «Пісня про рушник»

Василь Симоненко. «Ти знаєш, що ти – людина...», «Задивляюсь у твої зіниці»

Ліна Костенко. «Маруся Чурай», «Страшні слова, коли вони мовчать», «Українське альфреско», «Маруся Чурай»

Василь Стус. «Як добре те, що смерті не боюсь я», «О земле втрачена, явися!..»

Григор Тютюнник. «Три зозулі з поклоном».

Творчість Валерія Шевчука. «Три листки за вікном», «Дім на горі»

2.5. Твори українських письменників-емігрантів.

Іван Багряний. «Тигролови».

Євген Маланюк. «Стилет чи стилос?»

2.6.Сучасний літературний процес. Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище. Ю.Андрухович «Рекреації». «Міфологічна» естетика «житомирської» прозової школи (Є Пашковський. В. Даниленко, В. Медвідь). Характеристика емансипаційних тенденцій постколоніальної України: поява знакових літературознавчих досліджень та нарисів С. Павличко, О. Забужко, Н. Зборовської, Т.Гундорової.

Оксана Забужко «Музей покинутих секретів», «Дівчатка»

Марія Матіос «Солодка Даруся».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Критерії оцінювання результатів вступного випробування встановлюються у нормах чотирьох рівнів досягнень (початкового, середнього, достатнього, високого) за ознаками правильності, логічності, обґрунтованості, цілісності відповіді; обсягу, глибини та системності знань (в межах Програми); рівнів сформованості навчальних та предметних умінь і навичок, володіння розумовими операціями (аналізу, синтезу, порівняння, класифікації, узагальнення тощо); самостійності оцінних суджень.

Для оцінювання результатів вступних іспитів з конкурсних предметів використовують 200-бальну шкалу. Оцінювання результатів вступних випробувань предметною екзаменаційною комісією виставляється оцінка за такими критеріями:

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
Початковий	0-99	незадовільно
Середній	100-149	задовільно
Достатній	150-179	добре
Високий	180-200	відмінно

Максимальна кількість балів, яку можна набрати у разі проходження вступного випробування у формі тестування, правильно виконавши всі завдання вступного тесту з української мови і літератури, становить 104 бали.

У таблиці наведені норми переведення кількісних показників щодо правильності виконання тестових завдань у бали за 200-бальною шкалою.

Таблиця переведення тестових балів, отриманих вступниками за виконання завдань із української мови і літератури, у рейтингову оцінку

Тестовий бал	Рейтингова оцінка	Тестовий бал	Рейтингова оцінка	Тестовий бал	Рейтингова оцінка
0	не склав	36	118	72	166
1	не склав	37	120	73	167
2	не склав	38	121	74	168
3	не склав	39	122	75	170
4	не склав	40	124	76	171
5	не склав	41	125	77	172
6	не склав	42	127	78	173
7	не склав	43	128	79	174
8	не склав	44	130	80	176
9	не склав	45	131	81	177
10	не склав	46	133	82	178
11	не склав	47	134	83	179
12	не склав	48	135	84	180
13	не склав	49	137	85	181
14	не склав	50	138	86	183
15	не склав	51	139	87	184
16	не склав	52	141	88	185
17	не склав	53	142	89	186
18	не склав	54	143	90	187
19	не склав	55	145	91	188
20	не склав	56	146	92	189
21	не склав	57	147	93	190
22	не склав	58	149	94	191

23	100	59	150	95	193
24	101	60	151	96	194
25	103	61	152	97	194,5
26	104	62	154	98	195
27	105	63	155	99	196
28	107	64	156	100	197
29	108	65	157	101	198
30	109	66	159	102	199
31	111	67	160	103	199,5
32	112	68	161	104	200
33	114	69	162		
34	115	70	164		
35	117	71	165		

Розрахунок тестового бала

Завдання з вибором однієї правильної відповіді – до кожного із завдань подано чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо вступник вибрав і позначив правильну відповідь у бланку відповідей А. Тест містить 48 завдань цієї форми, що будуть оцінені в 0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

Завдання на встановлення відповідності - до кожного завдання подано інформацію, позначену цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Щоб виконати завдання, необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та буквами (утворити "логічні пари"). Завдання вважається виконаним, якщо випускник правильно зробив позначки на перетинах рядків (цифри від 1 до 4) і колонок (букви від А до Д) у таблиці бланка відповідей А. Завдання цієї форми оцінюються в 0, 1, 2, 3 або 4 бали: 1 бал за кожну правильно встановлену відповідність ("логічну пару"); 0 балів, якщо не вказано жодної правильної логічної пари або відповіді на завдання не надано.

Завдання з розгорнутою відповіддю - завдання цієї форми передбачає створення вступником власного висловлення на дискусійну тему в бланку відповідей Б.

Завдання з розгорнутою відповіддю (власне висловлення) оцінюються від 0 до 20 балів за критеріями змісту та мовного оформлення:

1. Теза: 0, 1 або 2 бали.
2. Аргументи: 0, 1 або 2 бали.
- 3а. Приклад із літератури чи інших видів мистецтва: 0, 1 або 2 бали.
- 3б. Приклад, що є історичним фактом або випадком із життя: 0, 1 або 2 бали.
4. Логічність, послідовність: 0, 1 або 2 бали.
5. Висновок: 0, 1 або 2 бали.
- 6а. Орфографія та пунктуація: 0, 1, 2, 3 або 4 бали.
- 6б. Лексика, граматика та стилістика: 0, 1, 2, 3 або 4 бали.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Навчальні посібники й підручники

- Авраменко О. Українська література : підручник для 9 класу / О. Авраменко, Г. Дмитренко. – Київ : Грамота, 2009.
- Авраменко О. Українська література. Посібник-хрестоматія для 11 класу / О. М. Авраменко. – Київ : Грамота, 2011.
- Авраменко О. Українська мова та література. Довідник : завдання в тестовій формі / О. Авраменко, М. Блажко. – Київ : Грамота, 2012. – Ч.1.
- Авраменко О. Українська мова та література. Довідник : завдання в тестовій формі / О. Авраменко. – Київ : Грамота, 2012. – Ч.2.
- Агеєва В. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму. –К.: Факт, 2003. – 320 с.
- Александрова В. А. Підготовка учнів до ЗНО з української мови та літератури: стратегії й тактики / В. А. Александрова, Л. Ф. Колесник, Г. В. Сільченко // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2016. – № 10-11. – С. 9-19.
- Борзенко О. Українська література. Хрестоматія-довідник. Профільний рівень. 10 клас / О. Борзенко. – Київ, 2012.
- Борзенко О. І. Українська література. Хрестоматія-довідник. Рівень стандарту, академічний рівень. 10 клас / О. Борзенко. – Київ, 2012.
- Ваш репетитор: посібник / За ред. М. І. Пентилюк. – Київ: Ленвіт, 2000. – 72 с.
- Гавриш І. Українська література. Хрестоматія / І. П. Гавриш. – К., 2011.
- Гричина А. М. Тестові завдання з української літератури. 7 клас / А. М. Гричина Н. О. Зінорук // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2016. – № 3. – С. 36-39.
- Гутник Ю. Хрестоматія. Українська література. Літературні скарби (академічний та профільний рівні). 10 клас / Ю. А Гутник., Л. В. Меть, О. В. Чернова. – К., 2014.
- Демонстраційний варіант тесту з української мови та літератури // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – №1. – С. 18-32.
- Деякі питання проведення в 2019 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти. Наказ МОН України від 22.08.2018 № 931 // Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки України. – 2018. – № 10. – С. 3-5.
- Дідківський В. Секрети поетичного слова / В. І. Дідківський. - Київ, 2015.
- Дмитренко Є. Українська мова та література: комплексний довідник абітурієнта / Є. В. Дмитренко. – Київ, 2014.
- Ковалів Ю. Українська література. 11 клас : підручник для середньої – загальноосвітньої школи / Ю.Ковалів та ін. / За ред. Р.Мовчан. – Київ : Ірпінь, 2001.
- Козачук Г.О. Практичний курс української мови: навч. посіб. / Г. О. Козачук., Н. Г. Шкурятяна. – Київ: Вища шк., 1993. – 367 с.
- Курило О. Зауваги до сучасної української літературної мови / О. Курило. – Київ: Основи, 2008. – 303 с.
- Марченко А. Українська література. Практичний довідник / А.С Марченко., О. Д. Марченко. – Київ, 2011.
- Микитюк, В. Тестові завдання з української літератури / В. Микитюк // Дивослово. – 2017. – № 4. – С. 23-28.
- Нудний В. Українська література: навч. посіб. 10 клас / В. М Нудний., Г. В. Мінич. – Київ, 2014.
- Омельчук С. А. Практикум з правопису української мови: система дослідницьких вправ: навч. посіб. / С. А. Омельчук. – Київ: Грамота, 2009. – 223 с.
- Петренко Т. Ю. Готуємось до ЗНО з української мови і літератури без репетитора / Т. Ю. Петренко // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2016. – № 3. – С. 2-13.
- Плющ М. Я. Граматика української мови: У 2 ч. Ч. 1. Морфеміка. Словотвір. Морфологія : підручник. – Київ : Вища шк., 2005. – 286 с.

Пономарів О. Д. Культура слова. Мовностилістичні поради: навч. посібник. – 2-ге вид., стереотип. / О. Д. Пономарів. – Київ: Либідь, 2001. – 240 с.

Програма зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури // Вісник. Тестування і моніторинг в освіті. – 2009. – №10. – С. 18-25.

Степанишин Б. Українська література : підручник для 9 класу / Б. Степанишин. – Київ : Освіта, 2001.

Струганець Л. В. Динаміка лексичних норм української літературної мови ХХ століття / Л. В. Струганець. – Тернопіль: Астон, 2002.

Струганець Л. В. Теоретичні основи культури мови: навч. посіб. / Л. В. Струганець. – Тернопіль, 1997. – 96 с.

Тоцька Н. І. Українська пунктуація: практикум: навч. посіб. / Н. І. Тоцька. – Київ : Вища школа, 1990.

Українська мова: Енциклопедія. – Київ: Укр. енциклоп., 2000.

Українська література. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання. Базовий рівень [Текст] : за чинною програмою ЗНО / уклад. С. Витвицька. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2015. – 303 с. – (Зовнішнє Незалежне Оцінювання). – Дар бібліотеці.

Українська література. Підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів / Г. Семенюк, М. Ткачук, О. Слоновьська. – Київ : Освіта, 2011. – 416 с.

Український правопис / Ін-т мовознавства імені О. О. Потебні НАН України; Ін-т української мови НАН України. – Київ: Наукова думка, 2007. – 288 с.

Фурдуй М. І. Українська мова: практикум з правопису: навч. посіб. / М. І. Фурдуй. – Київ: Либідь, 2003.

Хропко П. Українська література : підручник для 10 класів / П. Хропко. – К. : Освіта, 2001.

Черсунова Н. Українська література. Хрестоматія. 11 клас. / Н. І. Черсунова. – Київ, 2014.

Чуріна В. Ф. Український правопис у таблицях і схемах / В. Ф. Чуріна. – Київ: Логос, 1998. – 180 с.

Шевчук С. В. Практикум з української мови: модульний курс: навч. посіб. / С. В. Шевчук, Т. М. Лобода. – Київ: Вища школа, 2006. – 326 с.

Юхно Т. Українська література: хрестоматія. Літературні скарби (академічний та профільний рівень) / Т. С. Юхно. – Київ, 2014.

Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. – 4-те вид. / І. П. Ющук. – Київ: Освіта, 2000. – 254 с.

Словники й довідники

Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003.

Великий тлумачний словник сучасної української мови. – Київ – Ірпінь, 1991. – 2001.

Волощак М. Неправильно – правильно: довідник з українського слововживання: за матеріалами засобів масової інформації / М. Волощак. – Київ: Вид. центр «Просвіта», 2000. – 128 с.

Довідник з культури мови / За ред. С. Я. Єрмоленко. – Київ: Вища школа, 2005. – 400 с.

Єрмоленко С. Я. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / С. Я. Єрмоленко, С. П. Бирик, О. Г. Тодор. – Київ: Либідь, 2001. – 224 с.

Калашник В. С. Словник фразеологічних антонімів української мови / В. С. Калашник, Ж. В. Колоїз. – Київ: Довіра, 2006. – 349 с.

Клименко Н. Ф. Словник афіксальних морфем української мови / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, В. С. Карпіловський, Т. І. Недозим. – Київ, 1998. – 434 с.

Культура мови на щодень / Н. Я. Дзюбишина-Мельник, Н. С. Дужик, С. Я. Єрмоленко та ін. – Київ: Довіра, 2002. – 170 с.

Культура української мови: довідник / За ред. В. М. Русанівського. – Київ: Либідь, 1990. – 394 с.

Літературознавча енциклопедія : У двох томах. / Автор-укладач Ю. Ковалів. – Київ : ВЦ «Академія», 2007.

Новий російсько-український політехнічний словник: 100 000 термінів-словосполучень / Уклад. М. Зубков. – Х.: Гриф, 2005. – 952 с.

Новий тлумачний словник української мови: Близько 200000 слів / Уклад.: В. В. Яременко, О. М. Сліпушко. – Київ: Вид-во «Аконіт», 2007.

Орфоепічний словник української мови: В 2-х т. / За ред. М. М. Пещак. – Київ: Довіра, 2001.

Полюга Л. М. Словник антонімів / Л. М. Полюга. – Київ: Рад. школа, 1987. – 173 с.

Сербенська О. Екологія українського слова: практичний словничок-довідник / О. Сербенська, М. Білоус. – Львів: Компанія «Манускрипт», 2003. – 68 с.

Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. – Київ: Знання, 2004. – 367 с.

Словник іншомовних слів / Уклад. С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. – Київ: Наукова думка, 2000. – 680 с.

Словник синонімів української мови: У 2-х т. / А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С. І. Головащук та ін. – Київ: Наукова думка, 1999 – 2000.

Словник синонімів української мови. – Київ: Наукова думка, 2001. – Т. 1; 2001. – Т. 2.

Словник сучасного українського сленгу / Упорядник Т. М. Кондратюк. – Харків: Фоліо, 2006. – 350 с.

Словник української мови : В 11-ти т. / І. К. Білодід та ін. – Київ: Наукова думка, 1970 – 1980.

Словник фразеологічних антонімів української мови / В. С. Калашник, Ж. В. Колоїз. – Київ : Довіра, 2006. – 349 с.

Ставицька Л. Український жаргон: словник / Л. Ставицька. – Київ : Критика, 2005. – 496 с.

Струганець Л. В. Культура мови. Словник термінів / Л. В. Струганець. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – 87 с.

Сучасний словник іншомовних слів / уклали: О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк. – Київ: Довіра, 2006. – 789 с.

Універсальний довідник з ділових паперів та ділової етики. – Київ: Довіра, 2003. – 623 с.

Фразеологічний словник української мови: В 2 кн. – Київ, 1999. – Кн. 1-2.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

http://community.livejournal.com/ua_mova/ – Живий журнал української мови та літератури.

<http://www.liknep.com.ua/> – Український Лікнеп.

<http://www.slovnyk.net/> – Великий тлумачний словник сучасної української мови.

<http://exlibris.org.ua/> – Українська електронна бібліотека: історія, публіцистика, художня література.

<http://www.ukrlib.com.ua/> – Бібліотека української літератури.

<http://pravopys.vlada.kiev.ua/> – Український правопис.

<http://zakladka.org.ua/> – Каталог україномовних веб-ресурсів.

<http://www.ukrtvory.com.ua/> – Бібліотека школяра.

<http://www.mova.info/> – Лінгвістичний портал з української мови.

<http://mova.info/pidruchn.aspx> – Електронний підручник української мови.

<http://dilomova.org.ua/> – Українська ділова мова: документи, зразки, правила написання.

<http://www.novamova.com.ua/> – Проект «Нова мова». Сучасна українська мова. Літературна українська мова.

<http://cde.kpi.kharkov.ua/cdes/Yak/index.htm> – Довідково-навчальний сайт «Як це буде українською?».

<http://mova.kreschatic.kiev.ua/> - Уроки державної мови: правопис, переклад, граматики. Від газети «Хрещатик».

<http://www.litopys.org.ua/> – Першоджерела та інтерпретації — проект електронної бібліотеки давньої української літератури.

www.ukrlib.com.ua/ – На цьому сайті подано найбільшу в інтернеті бібліотеку української літератури, а також біографії, стислі перекази, реферати та учнівські твори з української літератури.

<http://www.utoronto.ca/elul> – електронна бібліотека української літератури – Бібліотека створена для студентів, які вивчають українську літературу в американських чи канадських університетах. На сайті є твори В. Винниченка, В. Підмогильного, Л. Скрипника, О. Кобилянської, П. Куліша, П. Мирного, Л. Мартовича, І. Нечуя-Левицького та ін.

<http://aphorism.org.ua/> – українська афористика, давня мудрість, прислів'я, приказки, народні прикмети, цитати.

<http://www.balachka.com/> – Пиши українською. Мета акції не дискримінація інших мов світу, а популяризація української як мови спілкування в інтернеті серед українців. Мови без суржику, мішанини, покручів.

<http://mova.kreschatic.kiev.ua/> – Уроки державної мови. Українська літературна мова. Уміщено поради, рекомендації, які саме слова чи словосполучення найдоцільніше вживати, щоб передати потрібний зміст, подані застереження про неправильне або небажане, невдале використання тих чи інших лексем у певних значеннях, у конкретному контексті.

<http://mova.info/> – Лінгвістичний портал. Мета проекту – створення довідково-інформаційного порталу з української мови в мережі Інтернет та диспетчерського центру, який мав би обслуговувати цей інформаційний термінал, доповнювати інформацію та оновлювати її. Така система може стати своєрідним центром для всіх тих, хто цікавиться українською мовою та хоче швидко отримувати потрібну інформацію.

<http://www.ukrainiandictionary.com/slovnik.asp> – Тримовний тлумачний словник української мови

<http://sum.in.ua> – Академічний словник української мови. Онлайнова версія академічного тлумачного Словника української мови в 11 томах (1970–1980).

Художні тексти

<http://poetry.uazone.net>

<http://www.ukrcenter.com/library/default.asp>

<http://www.utoronto.ca/elul/Main-Ukr.html>

http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Literat/Index_Lit.php

<http://lib.proza.com.ua/>

<http://virchi.narod.ru/kollekshn-avtor.htm>

<http://www.proza.com.ua/enc/>

<http://poetyka.uazone.net/>

<http://ukrlib.com>

Літературна критика

<http://www.litopys.narod.ru>

<http://exlibris.org.ua>

<http://ae-lib.org.ua/>

<http://www.ukrlit.vn.ua/>

<http://ukrlit.blog.net.ua>

<http://chtyvo.org.ua>

<http://www.chl.kiev.ua/>

<http://ukrlife.org>

<http://litakcent.com/>

<http://sumno.com/>

Літературознавчі журнали та газети

<http://magazines.russ.ru/>
<http://vitchyzna.ukrlife.org>
<http://www.ji.lviv.ua/ji-library/>
<http://www.nbuv.gov.ua/portal/>
<http://www.slovoichas.in.ua/>

Електронні бібліотеки

<http://www.nbuv.gov.ua/>
<http://www.library.lviv.ua/>
<http://www.lib.rv.ua/>
<http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
<http://www.library.ukma.kiev.ua/>
<http://www.uosa.uar.net/php/lib/>
<http://www.nbuv.gov.ua/>
<http://www.nlibrary-rdgu.rv.ua/>
<http://www.lib.rdgu.rv.ua/>